

ville have hele det Materiale for Haanden, som er nødvendigt, forinden man kan gaa til Afgørelsen af, hvorledes man skal hjælpe Enkerne med faderløse Børn og, som det fra flere Sider er nævnt, ogsaa Enkemændene og de moderløse Børn. Jeg tror, at for saa vidt er det ikke af større Betydning, om man vil indskrænke Løven til kun at gælde Børnene. Der er ikke Tvivl om, at dette er Hensigten med denne Lov. Man vil blot helst hjælpe dem ved at hjælpe Moderen, eventuelt Faderen, og dette forekommer mig ogsaa at være den rigtige Vej at gaa. I Titelen kunde der saa godt tilføjes: Enkemænd og moderløse Børn.

I § 1 fremstilles forskellige Forhold, der skulle være til Stede, for at disse Enker og faderløse Børn kunne faa Hjælp. Det forekommer mig, at de ikke alle havde været nødvendige, men at den Hovedbetingelse, der nævnes sidst: at Enken efter Kommunalbestyrelsens Skøn, i København Magistratens, ikke er i Stand til at erhverve det fornødne til en forsvarlig Opdragelse og Underhold af Børnene, er fuldkommen tilstrækkelig, den dækker de andre Fordringer. Men naar man anerkender, at der her er en Samfundsopgave, hvis Løsning ikke gerne skulde gøres til en Partisag, er det ikke gjort med, at man erkender Tilstedeværelsen af den omtalte Ulykke. Det er nødvendigt at finde de Midler, der skulle bøde derpaa. Det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller drog altfor stærkt til Felts mod den private Godgørehed. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Sabroe), naar han siger, at Godgøreheden ikke skal roses. Det er fuldstændig rigtigt, og jeg tænker mig, at ogsaa det langt overvejende Antal af dem, der øve Velgøreheden, ikke ønsker at blive rost. Men det forekommer mig rigtigt nok paa den anden Side, at det er meget forkasteligt at ringeagte Godgøreheden. (Sabroe: Det gør jeg heller ikke!) Ja, det ærede Medlem maa undskylde, der gik som en Tone af Ringeagt gennem hans Udtalelser. Saa meget desto bedre, hvis det ikke har været hans Mening. Man skal glæde sig over den private Godgørehed og opmuntre den, men det er rigtigt, at ved den private Godgørehed kan Spørgsmaalet ikke løses. Den private Godgørehed kan ikke overkomme dette. Den kan overkomme ikke saa lidt, for paa det Tidspunkt, hvor Nøden maaske er allerstørst, hvor Trykket hviler haardest, nemlig lige efter at vedkommende Familie har mistet sin Forsørger eller vedkommende Mand sin Hustru, bliver der sikkert gjort en hel Del

fra privat Side. Men efterhaanden vil det være uoverkommeligt. Saa maa det offentlige træde til, og i saa Henseende ydes der fra Hjelpekasserne meget i dette Øjeblik. Maaske er det ikke tilstrækkeligt, men saa maa Hjelpekasserne føres videre frem i den Retning. De maa opfordres til at forhindre, at saadanne Forhold findes; at en Enke, som ikke kan ernære sig uden Hjælp, sulter, eller at hendes Børn sulte.

Det ærede Medlem sagde noget om, at i Kommuner, hvor man havde forholdsvis god Evne, var Villien ikke tilsvarende, og at det tværtimod ofte var Tilfældet, at netop der, hvor den kommunale Evne var ringe, var Villien god. Jeg tror, at heller ikke en saadan Udtalelse har almen Gyldighed. Som Regel vil der dér, hvor der er megen Evne, ogsaa være god Villie. Jeg ved i alt Fald, at i en Kommune i Københavns nærmeste Omegn, hvor vi maa siges at have forholdsvis god Evne i saa Henseende; er der ogsaa Villie, og at dette viser sig i Kendsgerninger. Man bør derfor hellere søge at paakalde disse Kommuners Forstaaelse af, at det er ved Hjelpekasserne, der nu skal ydes den nødvendige Hjælp, indtil Spørgsmaalet kan ordnes ad Lovgivningens Vej.

Saa er der nævnt, og det er anerkendt af den tidligere Indenrigsminister, det nuværende ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), at det ikke paa Forhaand kan afgøres, om Spørgsmaalet skal løses ved Forsikring eller ved Hjælp af Understøttelse. Jeg kan ikke nægte, at jeg synes, den rationelle Vej er Forsikringsvejen. Men jeg skal villigt indrømme, at selv om man enedes derom, og selv om det lykkedes at tilvejebringe saadanne Vilkaar for en Forsikring, at den virkelig blev overkommelig — naturligvis maa Staten yde et væsentligt Bidrag —, vil det kræve et vist Tidsrum, inden en saadan Forsikring bliver virksom. Der vil gaa en Række af Aar, inden Forsikringen kan komme til at hjælpe dem, der have ønsket ved deres egne Tilskud at skaffe sig den fornødne Hjælp, naar Ulykken ramte dem, og indtil det Øjeblik maa man finde paa en Udvej, enten ved at anvende Understøttelsesprincippet som et midlertidigt Overgangsled eller ved at ty til Hjelpekasserne og, hvis disse ikke ved de kommunale Tilskud alene kunne klare sig, paakalde Statens Hjælp. Om disse Ting var det, at vi, der i Fjor havde Sagen til Behandling i Udvalget, ønskede at faa alle disse Oplysninger. De komme nu Tid efter anden, og naar de foreligge saaledes, at det bliver muligt for os alle at overse, hvilke